

Указ
Президента України

Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування та збереження об'єктів природно-заповідного фонду

З метою забезпечення сталого природокористування, розвитку лісів, удосконалення системи державного управління у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісових насаджень, ведення лісового господарства, а також збереження цінних природних комплексів та екосистем, розвитку заповідної справи **п о с т а н о в л я ю**:

1. Кабінету Міністрів України:

1) розробити та внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти щодо:

а) удосконалення системи фінансування та розвитку лісового та водного господарства, зокрема, шляхом створення державного фонду розвитку лісового господарства та державного фонду розвитку водного господарства, визначивши джерела їх наповнення та напрями спрямування коштів, у тому числі передбачивши можливість зарахування до таких фондів відповідно рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів та рентної плати за спеціальне використання води, - до 1 грудня 2017 року;

б) удосконалення системи державного природоохоронного контролю та моніторингу стану навколишнього природного середовища - до 1 березня 2018 року, передбачивши:

запровадження з урахуванням європейського досвіду нових підходів щодо здійснення державного природоохоронного контролю та моніторингу, а також посилення відповідальності за порушення законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища;

розширення повноважень громадських інспекторів з охорони довкілля у галузі державного природоохоронного контролю, зокрема залучення їх до здійсненні моніторингу стану навколишнього природного середовища;

делегування органам місцевого самоврядування окремих повноважень з державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, зокрема здійснення контролю за додержанням режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення;

в) розвитку природно-заповідної справи та збереження особливо цінних природних територій - до 1 червня 2018 року, передбачивши:

збереження природних оселищ та рідкісних і зникаючих в Європі видів природної флори і фауни, встановлення системи моніторингу природоохоронного статусу таких оселищ та видів природної флори і фауни;

спрощення порядку надання (відведення) земельних ділянок державної та комунальної власності в постійне користування установам природно-заповідного фонду;

встановлення єдиних вимог до змісту проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду України;

чітке розмежування та усунення дублювання повноважень органів виконавчої влади з видачі документів дозвільного характеру щодо спеціального використання природних ресурсів у межах територій природно-заповідного фонду;

2) ужити комплексних заходів щодо розвитку лісового господарства, підвищення екологічного та економічного потенціалу лісів, а також охорони, захисту та відтворення лісових насаджень, зокрема:

а) затвердити програму «Ліси України - 2030»;

б) забезпечити проведення з урахуванням кращої світової практики національної інвентаризації лісового фонду України;

в) активізувати роботу з відтворення лісів, у тому числі збільшення їх площ, заліснення не придатних для господарського використання угідь, прибережних смуг водойм, створення економічних стимулів щодо розширеного відтворення лісів та підвищення ефективності лісгосподарської діяльності;

г) забезпечити впровадження нових механізмів державного управління у сфері лісового господарства, у тому числі розмежування повноважень щодо здійснення державного контролю та господарювання;

г) підвищити ефективність ведення лісового господарства, не допускаючи при цьому обмеження управлінської та фінансово-економічної самостійності державних лісгосподарських підприємств;

д) визначити стратегічні напрями розвитку деревообробної промисловості в Україні з метою створення вітчизняної продукції з великою доданою вартістю в умовах інтеграції до європейського ринку та за результатами аналізу розвитку лісового господарства та деревообробної промисловості в період дії тимчасової заборони експорту лісоматеріалів у необробленому вигляді;

е) забезпечити впровадження центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, єдиної державної системи електронного обліку деревини, у тому числі підтвердження походження деревини, з урахуванням європейських норм та стандартів;

є) забезпечити належну конкуренцію суб'єктів господарювання в процесі проведення аукціонів із продажу необробленої деревини;

ж) забезпечити відкритість інформації про видані спеціальні дозволи на використання лісових ресурсів, зокрема лісорубні квитки та лісові квитки, а також інформації про зміну цільового призначення земельних ділянок лісового фонду;

з) ужити вичерпних заходів щодо недопущення масового всихання хвойних лісових насаджень від пошкодження шкідниками та хворобами, у тому числі вдосконалити систему

профілактики, оздоровлення та розширеного відтворення лісів, передбачати відповідне щорічне фінансування таких заходів;

и) забезпечити державну реєстрацію речових прав на земельні ділянки лісового фонду, що перебувають у користуванні державних лісогосподарських підприємств;

і) забезпечити збереження фахового потенціалу та матеріально-технічної бази державної лісової охорони щодо проведення протипожежних заходів, гасіння лісових пожеж, реалізації інших заходів з охорони лісів;

3) забезпечити реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища:

а) прискорити практичну реалізацію положень [Концепції реформування системи державного нагляду \(контролю\) у сфері охорони навколишнього природного середовища](#), схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 616;

б) створити загальнодержавну інтегровану інформаційно-аналітичну систему про результати здійснення державного природоохоронного контролю та моніторингу стану навколишнього природного середовища, у складі якої забезпечити функціонування єдиного електронного реєстру актів, складених за результатами здійснення заходів з державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища;

4) забезпечити здійснення комплексу заходів щодо охорони і збереження особливо цінних природних територій та об'єктів, розвитку заповідної справи, а саме:

а) розробити і затвердити до 1 вересня 2018 року національний план заходів із розвитку заповідної справи з урахуванням міжнародних зобов'язань України у цій сфері;

б) забезпечити реалізацію положень [Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат](#) та Протоколів до неї, у тому числі прискорити вирішення в установленому порядку питання щодо визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів з метою дальшого їх заповідання;

в) активізувати міжнародне співробітництво у сфері охорони навколишнього природного середовища, розвитку заповідної справи, у тому числі забезпечити вирішення питань щодо:

участі України у формуванні мережі водно-болотних угідь міжнародного значення, створення транскордонних природоохоронних територій і екокоридорів та провадження спільної діяльності в їх межах;

розроблення та затвердження плану заходів, спрямованих на збереження і розвиток української частини природного об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО "Букові праліси і давні ліси Карпат та інших регіонів Європи";

г) забезпечити оформлення прав користування земельними ділянками територій та об'єктів природно-заповідного фонду, завершення робіт щодо відведення земельних ділянок установам природно-заповідного фонду, прискорити передачу земельних ділянок лісового фонду в постійне користування біосферним та природним заповідникам, національним природним паркам;

г) активізувати роботу щодо підготовки та внесення в установленому порядку пропозицій щодо розширення мережі територій природно-заповідного фонду;

д) здійснити заходи щодо посилення спроможності установ природно-заповідного фонду, зокрема:

розглянути питання щодо розширення переліку платних послуг, які можуть надаватися установами природно-заповідного фонду, а також залучення коштів міжнародної технічної допомоги та приватних партнерів;

ужити заходів щодо посилення охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду, у тому числі шляхом покращення матеріально-технічного забезпечення служб державної охорони природно-заповідного фонду У країни;

е) актуалізувати рекреаційну, наукову та освітню діяльність у сфері охорони довкілля, забезпечити створення циклу науково-популярних фільмів "Заповідна Україна" з відображенням у них унікальності української природи та формування привабливого туристичного та рекреаційного іміджу України;

5) передбачити під час доопрацювання проекту закону про Державний бюджет України на 2018 рік та під час розроблення проектів законів про Державний бюджет України на наступні роки видатки на:

фінансування у 2018 році дольової участі України в міжнародних проектах із проведення протипаводкових робіт на транскордонних водах Закарпаття, що реалізуються, в тому числі, за рахунок коштів Європейського Союзу;

реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, формування мережі лабораторій моніторингу стану довкілля та оновлення їх матеріально-технічного забезпечення;

належне фінансування заходів із ведення лісового господарства, охорони і захисту лісів, а також заходів зі створення, утримання та розвитку природних, біосферних заповідників, національних природних парків, інших установ природно-заповідного фонду України;

б) посилити контроль за додержанням законодавства щодо використання та охорони лісів, покращити взаємодію органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів з метою належного розслідування правопорушень, пов'язаних із незаконною порубкою лісу, у тому числі на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду.

2. Обласним, Київській міській державним адміністраціям:

1) активізувати роботу з розширення мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення для забезпечення збереження біорізноманіття в регіонах;

2) забезпечити розроблення регіональних програм щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок, насамперед річок Карпатського регіону, поліпшення екологічного стану водних об'єктів з метою забезпечення захисту громадян, населених пунктів від шкідливої дії вод, а також підтримання стабільності русел річок;

3) забезпечити розроблення регіональних програм, спрямованих на забезпечення ефективної охорони, належний захист, раціональне використання та відтворення лісів.

3. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України	П.ПОРОШЕНКО
м. Київ 21 листопада 2017 року № 381/2017	